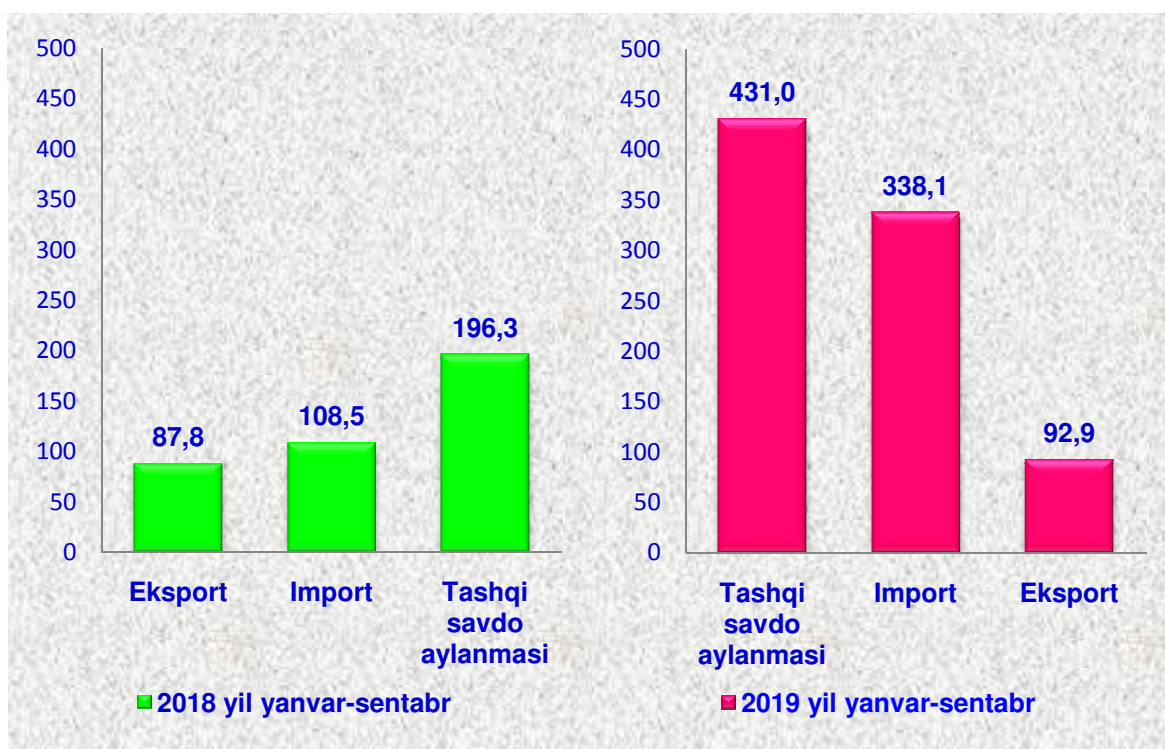

SIRDARYO VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASI

(2019 yil yanvar-sentabr)

2019 yil yanvar-sentabr oylari yakunlariga ko'ra, viloyatda tashqi savdo aylanmasi 431,0 mln. AQSh dollarini tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan 2,1 b.%ga o'sdi. Shu jumladan, eksport hajmi 92,9 mln. AQSh dollariga (o'sish sur'ati 5,8 %) oshdi. Tashqi savdo saldosini minus 245,1 mln. AQSH dollarini tashkil qildi.

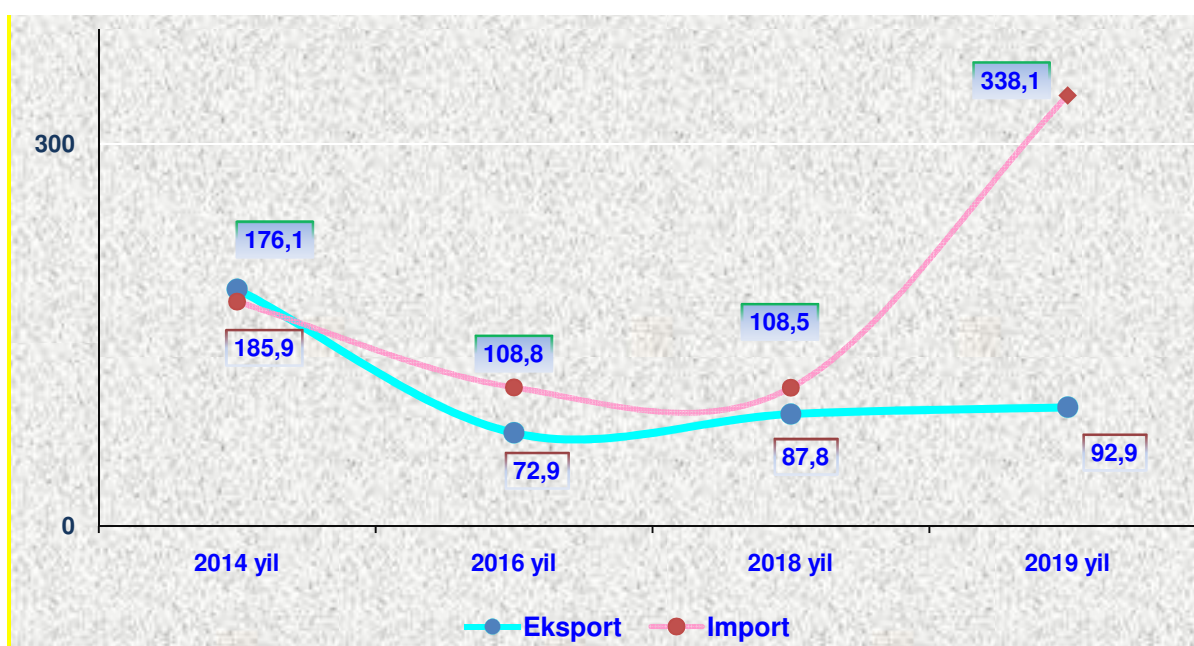
Sirdaryo viloyatining tashqi savdo aylanmasi (mln. AQSH dollari)

So'ngi yillarda hukumatimiz tomonidan sanoat tuzulmasini diversifikatsiya qilishni, eksportni qo'llab-quvvatlash, import o'rnini bosuvchi tovar va mahsulotlarni ishlab chiqarishni yanada oshirilishi kutilmoqda natijada eksport tarkibida sezilarli o'zgarishga erishiladi.

Shu bilan birga ta'kidlab o'tish kerakki, 2019 yilning yanvar-sentabr oylarida eksport qilingan tovar va xizmatlar, o'tgan yilning shu davriga nisbatan 5,1 mln.AQSh dollarga ko'proq eksport qilindi. Tovar va xizmatlar importi hajmi esa o'tgan yilning shu davriga nisbatan 229,6 mln.AQSh dollariga ko'proqdir.

2019 yil yanvar-sentabr oylari Tovar va xizmatlarning oylik eksport-import ko'rsatkichlari dinamikasi yillar kesimida
(mln.AQSh dollari)

2019 yil yanvar-sentabr oylarida viloyatimiz tashqi savdo aylanmasida yuqori ulushga ega davlatlar ketma-ketligi quydagich ko'rinish olgan.

Viloyatning tashqi savdo aylanmasida yuqori ulushga ega davlatlar

(mln.AQSh dollari)

Davlat nomi	Tashqi savdo aylanmasi	Eksport	Import	Tashqi savdo aylanmasi	
				ulushi, %	o'zgarish sur'ati, %
Xitoy	118,7	19,9	98,7	27,5	144,1
Qozog'iston	82,6	27,4	55,2	19,2	3,1 b.
Rossiya	72,4	15,8	56,6	16,8	2,3 b.
Turkiya	20,3	2,7	17,7	4,7	165,6
Germaniya	20,3	0,1	20,2	4,7	7,0 b.
Avstrya	13,7	-	13,7	3,2	8,4 b.
Koreya Respublikasi	10,8	0,0	10,8	2,5	92,8
Turkmaniston	9,6	0,3	9,3	2,2	4,3 b.
Chexiya	8,1	0,0	8,1	1,9	184,3 b.
Ukrayina	7,6	2,2	5,4	1,8	4,0 b.
Avg'oniston	7,0	7,0	0,0	1,6	4,1 b.
Latviya	6,9	2,0	4,9	1,6	4,0 b.
Eron	4,9	3,7	1,2	1,1	62,8
Tojikiston	4,8	2,6	2,2	1,1	2,9 b.
Gruziya	4,6	0,9	3,6	1,1	21,7 b.
Litva	4,1	-	4,1	0,9	4,2 b.
Italiya	3,5	0,0	3,5	0,8	1141,3 b.
Hindiston	3,0	0,1	2,9	0,7	2,5 b.
Qirg'iziston	2,6	1,2	1,4	0,6	154,5
Belarusiya	2,6	1,3	1,3	0,6	3,1 b.
Pokiston	2,3	2,1	0,2	0,5	6,4 b.
Vengrya	2,1	-	2,1	0,5	3,4 b.
Sloveniya	1,9	-	1,9	0,4	-
Bolgariya	1,8	0,4	1,4	0,4	28,7 b.

(mln.AQSh dollari)

Davlat nomi	Tashqi savdo aylanmasi	Eksport	Import	Tashqi savdo aylanmasi	
				ulushi, %	o'zgarish sur'ati, %
Fransiya	1,6	-	1,6	0,4	11,5
Kanada	1,6	-	1,6	0,4	-

Viloyatning tashqi savdo aloqalarini rivojlanishi bozor islohotlarini amalga oshirish jarayonida mavjud bo'lgan milliy iqtisodiyotning real ehtiyojlari asosida amalga oshirilmoqda.

2019-yil yanvar-sentabr oylarida tashqi savdo aylanmasi hajmi shahar va tumanlar kesimida

	Jami (mln.AQSH.)	O'tgan yilning shu davriga nisbatan, %da	Eksport (mln.AQSH.)	O'tgan yilning shu davriga nisbatan, %da	Import (mln.AQSH.)	O'tgan yilning shu davriga nisbatan, %da
Sirdaryo viloyati	431,0	2,1 b.	92,9	105,8	338,1	3,1 b.
Guliston sh.	55,9	154,1	11,6	97,9	44,3	181,4
Shirin sh.	53,3	55,1 b.	0,4	14,1 b.	52,9	56,4 b.
Yangiyer sh.	28,4	9,4 b.	4,4	17,7 b.	24,0	8,7 b.
Boyovut t.	15,3	165,8	9,5	190,4	5,8	136,5
Guliston t.	20,2	20,0 b.	1,5	11,4 b.	18,7	21,2 b.
Mirzaobod t.	59,4	2,0 b.	16,5	96,3	42,9	3,6 b.
Oqoltin t.	7,3	117,5	3,2	59,3	4,1	4,8 b.
Sardoba t.	1,8	111,9	1,0	114,3	0,8	108,6

Sayxunobod t.	28,3	2,1 b.	13,4	110,3	14,9	11,2 b.
Sirdaryo t.	146,2	164,5	26,7	79,4	119,5	2,1 b.
Xovos t.	13,1	2,6 b.	3,5	58,2 b.	9,6	192,8
Taqsimlanma gan xudud	0,6	39,5	-	-	0,6	-
Jismoniy shaxslar	1,2	9,6 b.	1,2	9,6 b.	-	-

**Sirdaryo viloyatining yirik hamkor-davlatlar bilan
tashqi savdo aylanmasi dinamikasi (yanvar-sentabr oylari)**

(mln.AQSH.dollari)

<i>Davlatlar</i>	<i>2016 y.</i>	<i>2017 y.</i>	<i>2018 y.</i>	<i>2019 y.</i>
Xitoy	94,0	66,9	82,4	118,7
eksport	29,3	31,1	28,9	19,9
import	64,7	35,8	53,5	98,8
sal'do	-35,4	-4,7	-24,6	-78,8
Qozog'iston	13,2	34,5	26,1	82,6
eksport	9,3	23,6	20,6	27,4
import	3,9	10,9	5,5	55,2
sal'do	5,4	12,7	15,1	-27,8
Rossiya	16,9	20,1	30,4	72,4
eksport	8,3	13,4	18,8	15,8
import	9,6	6,7	11,6	56,6
sal'do	-1,3	6,7	7,2	-40,8
Turkiya	2,4	6,2	12,3	20,3
eksport	1,1	2,1	4,3	2,6
import	1,3	4,1	8,0	17,7

(mln.AQSH.dollari)

<i>Davlatlar</i>	<i>2016 y.</i>	<i>2017 y.</i>	<i>2018 y.</i>	<i>2019 y.</i>
sal'do	-0,2	-2,0	-3,7	-15,1
Germaniya	2,4	1,6	2,9	20,3
eksport	0,1	0,1	0,0	0,1
import	2,3	1,5	2,9	20,2
sal'do		-1,4	-2,9	-20,1
Avstrya	4,1	-	1,6	13,7
eksport	-	-	0,0	-
import	4,1	-	1,6	13,7
sal'do	-4,1	-	-1,6	-13,7
Koreya Respublikasi	0,4	2,0	11,7	10,8
eksport	0,0	0,0	0,0	0,0
import	0,4	2,0	11,7	10,8
sal'do	-0,4	-2,0	-11,7	-10,8
Turkmaniston	2,4	0,5	2,2	9,6
eksport	1,1	0,3	0,1	0,3
import	1,3	0,2	2,1	9,3
sal'do	-0,2	0,1	-2,0	-9,0
Chexiya	0,3	-	0,0	8,1
eksport	0,0	-	0,0	0,0
import	0,3	-	0,0	8,1
sal'do	-0,3	-	0,0	-8,1
Ukraina	5,9	5,8	1,9	7,6
eksport	0,2	0,5	1,7	2,2
import	5,7	5,3	0,2	5,3
sal'do	-5,5	-4,8	1,5	-3,1

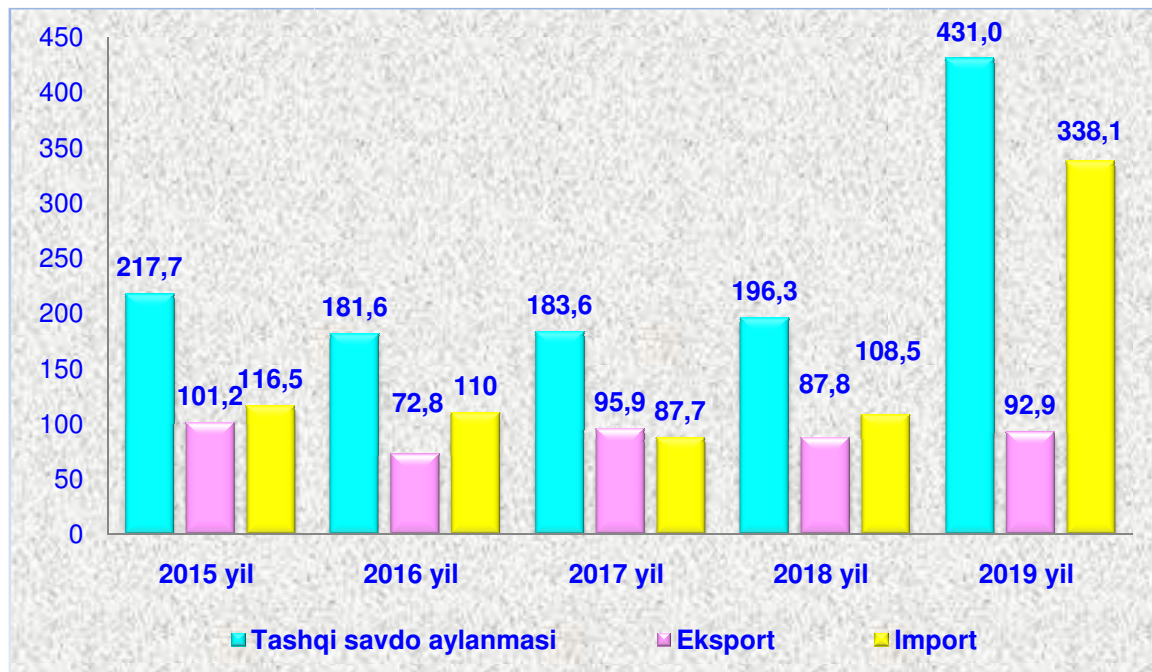
(mln.AQSH.dollari)

<i>Davlatlar</i>	<i>2016 y.</i>	<i>2017 y.</i>	<i>2018 y.</i>	<i>2019 y.</i>
Avg'oniston	2,3	0,4	1,7	7,0
eksport	2,3	0,4	1,6	7,0
import	-	-	0,1	0,0
sal'do	2,3	0,4	1,5	7,0
Latviya	2,9	1,3	1,7	6,9
eksport	2,6	0,9	0,1	2,0
import	0,3	0,4	1,6	4,9
sal'do	2,3	0,5	-1,5	-2,9
Eron	16,7	13,3	7,9	4,9
eksport	16,0	12,0	5,8	3,7
import	0,7	1,3	2,1	1,2
sal'do	15,3	10,7	3,7	2,5
Tojikiston	0,0	1,4	1,6	4,8
eksport	0,0	1,3	1,3	2,6
import	0,0	0,1	0,3	2,2
sal'do	0,0	1,2	1,0	0,4
Gruziya	-	4,7	0,2	4,6
eksport	-	4,3	0,0	1,0
import	-	0,4	0,2	3,9
sal'do	-	3,9	-0,2	-2,9
Litva	-	0,8	0,9	4,1
eksport	-	0,0	-	-
import	-	0,8	0,9	4,1
sal'do	-	-0,8	-0,9	-4,1
Italiya	1,1	0,8	0,0	3,5

(mln.AQSH.dollari)

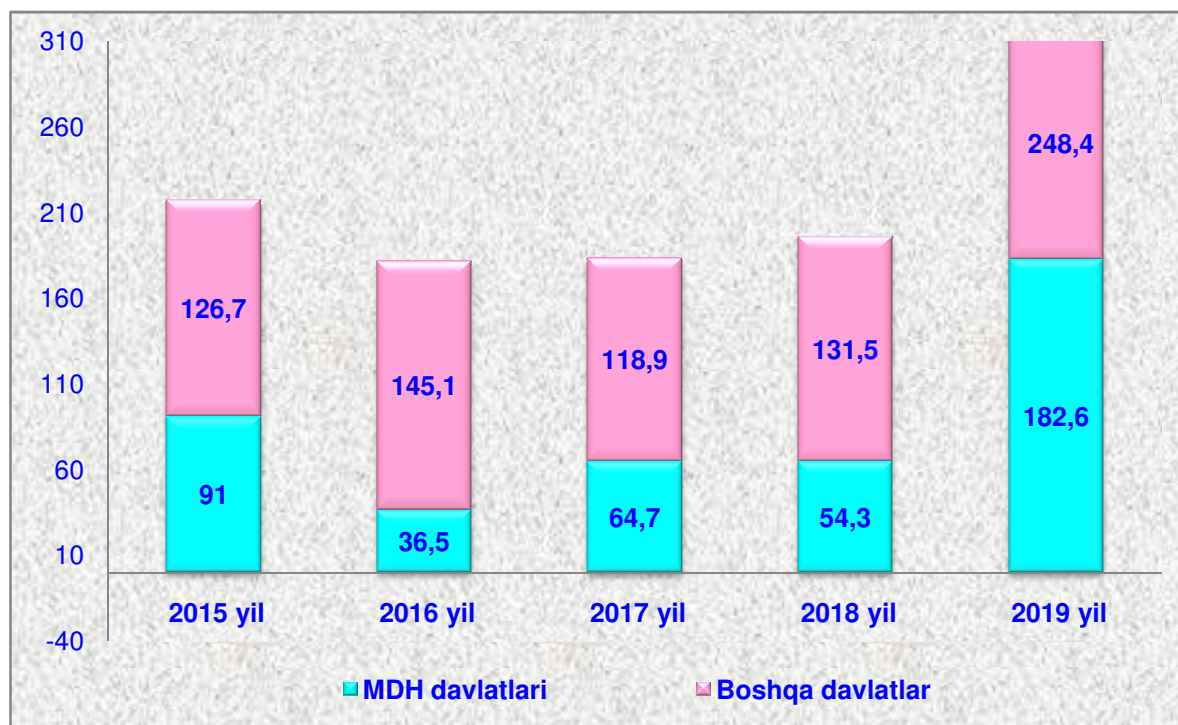
<i>Davlatlar</i>	<i>2016 y.</i>	<i>2017 y.</i>	<i>2018 y.</i>	<i>2019 y.</i>
eksport	-	-	0,0	0,0
import	1,1	0,8	0,0	3,5
sal'do	-1,1	-0,8	0,0	-3,5
Hindiston	2,2	3,6	1,2	3,0
eksport	0,4	0,4	0,2	0,1
import	1,8	3,2	0,1	2,9
sal'do	-1,4	-2,8	-0,8	-2,8
Qirg'iziston	0,1	1,0	1,7	2,6
eksport	0,1	1,0	0,9	1,2
import	0,0	0,0	0,8	1,4
sal'do	-0,1	1,0	0,1	-0,2
Belarusiya	0,2	0,7	0,8	2,6
eksport	0,0	0,5	0,7	1,3
import	0,2	0,2	0,1	1,3
sal'do	-0,2	0,3	0,6	0,0

Tashqi savdo aylanmasi dinamikasi hajmi yanvar-sentabr oylari yillar kesimida (mln.AQSh dollari)

Tashqi savdo aylanmasi dinamikasidan keltirilgan ma'lumotlar ko'rsatkichlarining so'ngi 4 yilga nisbatan sezilarli o'sganligini ko'rsatmoqda. Bundan tashqari, 2019 yilga kelib amalga oshirilgan import hajmi, o'tgan yillarga nisbatan ko'payib, 2019 yilning yanvar-sentabr oylari yakunlariga ko'ra, 338,1 mln.AQSH dollarini tashkil qildi.

Tashqi savdo aylanmasida MDH va boshqa xorijiy davlatlarning hajmi dinamikasi yanvar-sentabr oylari yillar kesimida (mln.AQSh.dollari)

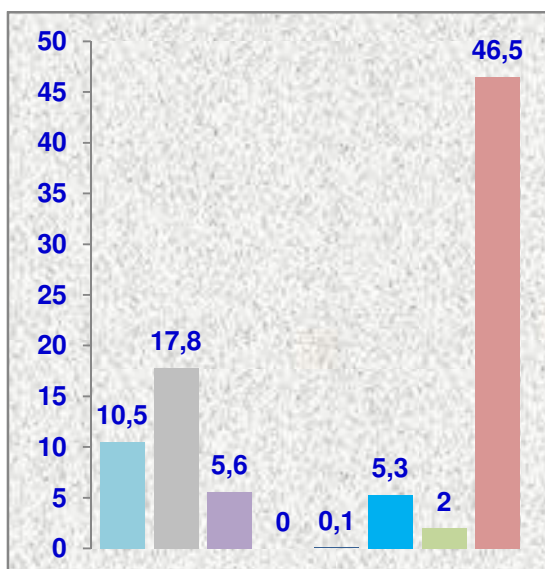
Tashqi savdo aylanmasini MDH davlatlari bilan 2017 yildan boshlab barqaror savdo aylanmasini o'sib borishini ko'rishimiz mumkin. Boshqa davlatlar bilan o'tgan 4 yilga nisbatan 2019 yil yuqori o'sishni ko'rishimiz mumkin.

EKSPORT

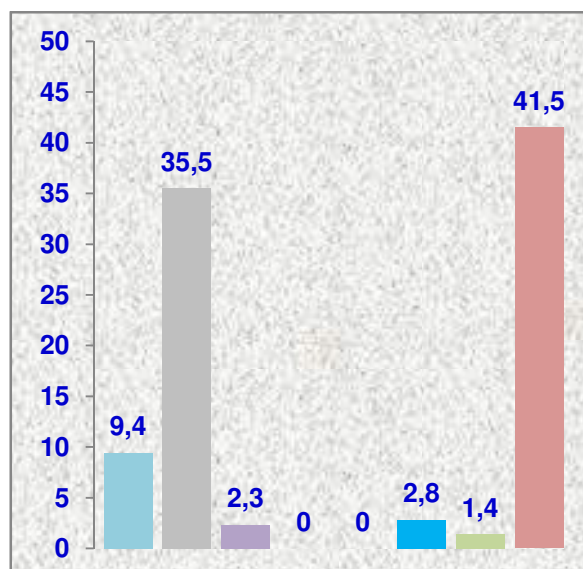
2019 yil yanvar-sentabr oylarida eksport hajmi 92,9 mln. AQSH dollarga (o'sish sur'ati 5,8 %) teng bo'ldi. Eksport tarkibida oziq ovqat 38,2 % ulushga ega, paxta tolasi (10,0 %), mashina va asbob-uskunalar (3,0 %), shuningdek, xizmatlar (1,5 %) guruhlari hissasiga tog'ri kelmoqda.

Tovar va xizmatlar eksporti tarkibi (mln.AQSh dollari)

2018 yil
yanvar-sentabr

2019 yil
yanvar-sentabr

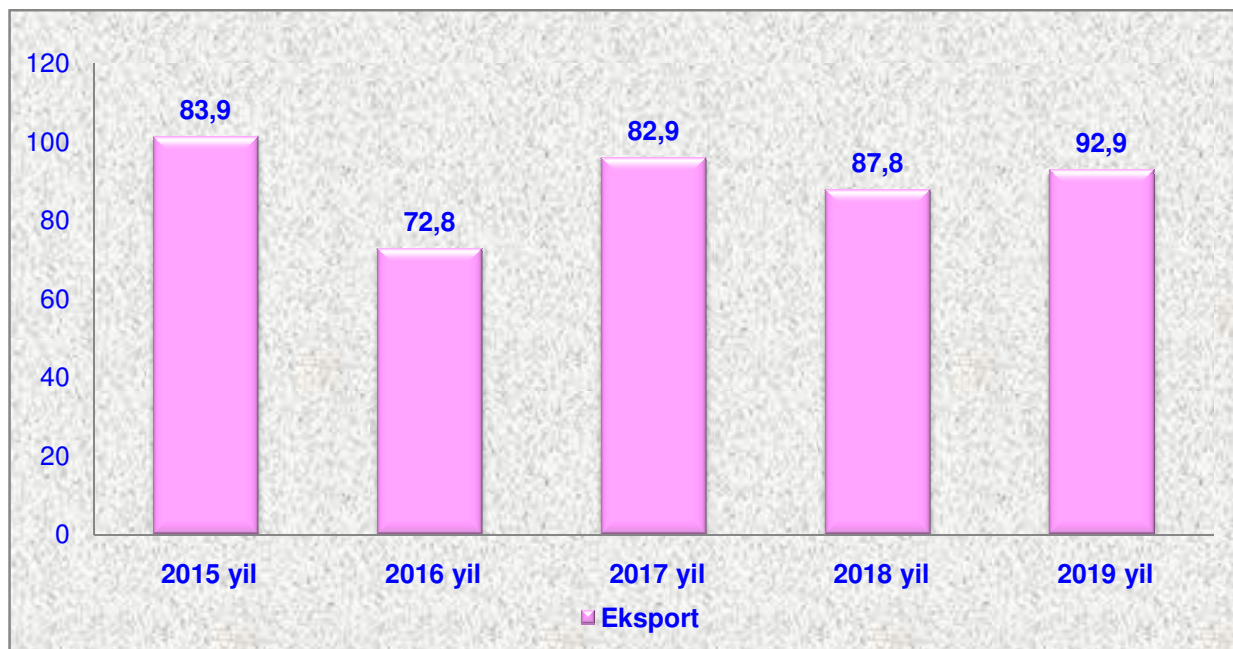

- Paxta tolasi
- Oziq-ovqat mahsulotlari
- Kimyo mahsulotlari va buyumlari
- Energiya manbalari va neft mahsulotlar
- Qora va rangli metallar

- Mashina va asbob-uskunalar
- Xizmatlar
- Boshqalar

Eksport qilinayotgan Tovar va xizmatlarning yillar kesimidagi o'sish sur'atlari bo'yicha quyida keltirilgan ma'lumotlardan shuni ko'rishimiz mumkinki, joriy yilning yanvar-sentabr oylarida eng yuqori xajm 2015 yil va 2018 yillarida kuzatilgan.

**Tovar va xizmatlar eksportining dinamikasi
yanvar-sentabr oylari yillar kesimida (mln.AQSh.doll)**

Shuningdek, tovar va xizmatlar eksport hajm tahliliga asosan, 2015 yilning yanvar-sentabr oylarida eksport eng yuqori ko'rsatkichga etgan bo'lsa 2016 yil boshqa yillarga nisbatan past ko'rsatkich qayd etildi.

Eksport tarkibi

	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	mln. AQSh doll.	o'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	mln. AQSh doll.	o'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	mln. AQSh doll.	o'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %
Eksport	92,9	105,8	100,0	51,0	115,8	100,0	41,9	95,8	100,0
Paxta tolasi	9,3	89,1	10,0	-	-	-	9,3	106,9	22,3
Oziq-ovqat mahsulotlari	35,5	199,6	38,2	21,9	4,3 b.	42,9	13,6	106,4	32,5

Kimyo mahsulotlari va buyumlar	2,3	41,4	2,5	2,3	41,9	4,5	0,0	15,6	0,0
Mashina va asbob – uskunalar	2,8	52,5	3,0	2,8	62,6	5,5	0,0	-	-
Xizmatlar	1,4	71,5	1,5	0,9	125,6	1,9	0,5	38,2	1,1
Boshqalar	41,6	89,3	44,7	23,1	86,7	45,3	18,5	92,8	44,0

Eksport qilinayotgan tovar va xizmatlarning asosiy qismi Qozog'iston, Xitoy Xalq Respublikasi va Rossiya hissasiga to'g'ri kelmoqda. Bu esa umumiy eksport hajmining 67,9 % ni tashkil qildi. Qozog'iston va Xitoy Xalq Respublikasiga eksport qilinayotgan tovarlar tarkibiga nazar tashlasak, asosan energiya manbalari va neft mahsulotlari, kimyo mahsulotlari va undan tayorlangan buyumlar hamda oziq-ovqat mahsulotlari guruhlaridan iborat ekanligini ko'rishimiz mumkin.

Sirdaryo viloyatining asosiy hamkor davlatlarga amalga oshirgan eksport hajmi

Davlat nomi	mln. AQSh doll.		Ulushi, %		O'rni	
	2018 й.	2019 й.	2018 й.	2019 й.	2018 й.	2019 й.
Qozog'iston	20,6	27,4	23,2	29,5	2	1
Xitoy	28,8	19,9	32,4	21,5	1	2
Rossiya	18,8	15,8	21,1	17,0	3	3
Avg'oniston	1,6	6,9	1,8	7,5	7	4
Eron	5,8	3,7	6,5	4,0	4	5
Turkiya	4,3	2,7	4,8	2,9	5	6
Tojikiston	1,4	2,6	1,5	2,8	8	7
Ukraina	1,6	2,2	1,9	2,4	6	8
Pokiston	0,2	2,1	0,2	2,3	15	9

Latviya	0,1	2,0	0,1	2,2	18	10
Belarusiya	0,7	1,3	0,8	1,4	11	11
Qirg'iziston	0,9	1,2	1,0	1,3	10	12
Gruziya	0,0	0,9	0,0	1,0	32	13

IMPORT

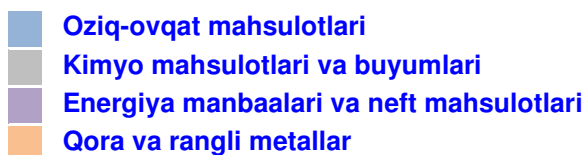
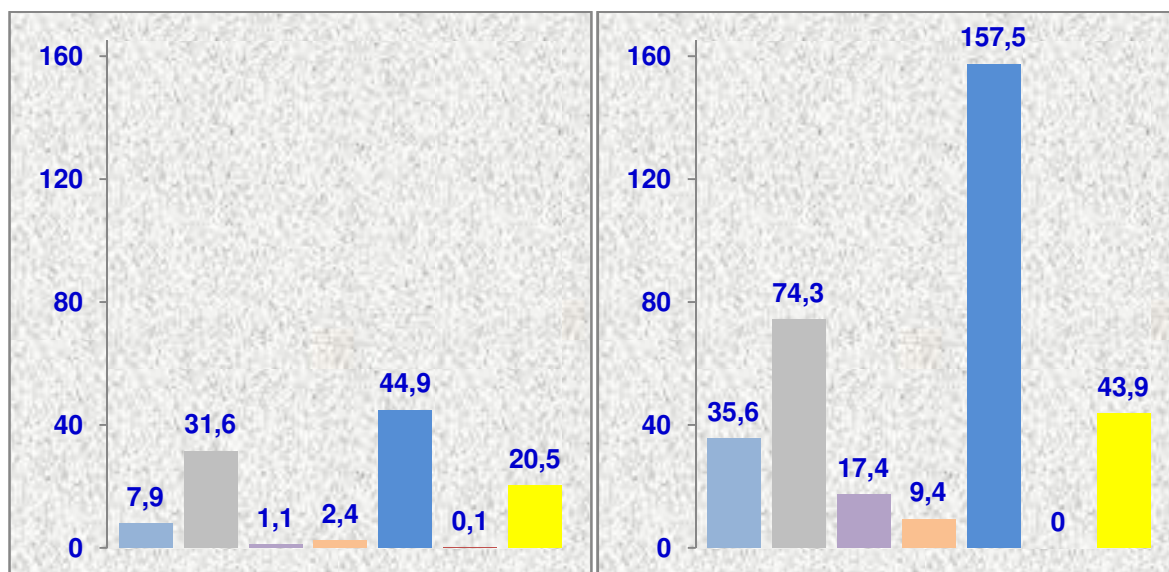
Joriy yilning yanvar-sentabr oylarida import hajmi 338,1 mln. AQSh dollariga (o'sish sur'ati 3,1 b. %) teng bo'ldi. Import tarkibida eng katta ulush mashina va asbob uskunalar (46,6 %), kimyo mahsulotlari va undan tayorlangan buyumlar (22,0 %), oziq-ovqat mahsulotlari (10,5 %) guruhlariga to'g'ri keladi.

Tovar va xizmatlar importi tarkibi

(mln.AQSh doll)

2018 yil
yanvar-sentabr

2019 yil
yanvar-sentabr

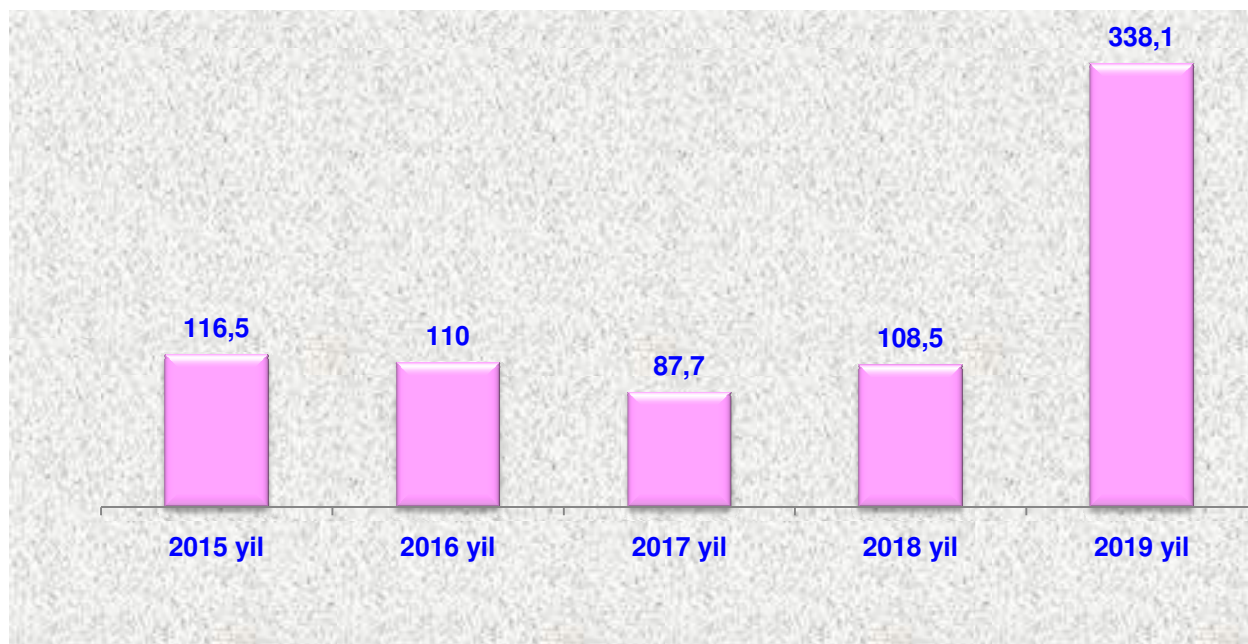

Import tarkibi

	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	mln. AQSh doll.	O'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	mln. AQSh doll.	O'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	mln. AQSh doll.	O'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %
Import	338,1	3,1 b.	100,0	131,6	6,3 b.	100,0	206,5	2,3 b.	100,0
oziq-ovqat mahsulotlari	35,6	4,4 b.	10,5	29,7	5,3 b.	22,6	5,9	2,4 b.	2,8
Kimyo mahsulotlari va boshqa buyumlari	74,3	2,3 b.	22,0	27,1	3,7 b.	20,6	47,2	194,4	22,9
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	17,4	15,9 b.	5,1	17,4	17,6 b.	13,2	0,0	34,9	0,0
Qora va rangli metallar	9,4	3,8 b.	2,8	4,1	3,8 b.	3,1	5,3	3,9 b.	2,6
Mashina va asbob-uskunalar	157,5	3,5 b.	46,6	36,5	11,8 b.	27,7	121,0	2,8 b.	58,6
Boshqalar	43,9	13,0	13,0	16,8	5,9 b.	12,8	27,1	153,3	13,1

Import qilingan tovar va xizmatlarning yillar kesimida yanvar-sentabr oylari xajm bo'yicha quyida keltirilgan ma'lumotlardan shuni ko'rishimiz mumkin, joriy 2019 yil yanvar-sentabr oylari eng yuqori o'sish sur'ati kuzatilgan.

**Tovarlar va xizmatlar importining dinamikasi
yanvar-sentabr oylari yillar kesimida (mln.AQSh doll)**

Shuningdek, tovar va xizmatlar importi o'sish sur'atlarining tahliliga asosan, 2019 yilning yanvar-sentabr oylarida import qilingan tovar va xizmatlar o'tgan yilning shu davriga nisbatan 3,1 b. %ga ko'paygan.

**Viloyat asosiy
hamkor davlatlardan amalga oshirilgan import hajmi**

Davlat nomi	mln. AQSh doll.		Ulushi, %		O'rni	
	2018 y.	2019 y.	2018 y.	2019 y.	2018 y.	2019 y.
Xitoy	53,5	98,7	49,4	29,2	1	1
Rossiya	11,6	56,6	10,7	16,7	3	2
Qozog'iston	5,5	55,2	5,1	16,3	5	3
Germaniya	2,9	20,2	2,6	6,0	6	4
Turkiya	8,0	17,7	7,4	5,2	4	5
Avstrya	1,6	13,7	1,5	4,1	9	6
Koreya Respublikasi	11,7	10,8	10,8	3,2	2	7
Turkmaniston	2,1	9,3	2,0	2,8	7	8

Chexiya	0,0	8,1	0,0	2,4	39	9
Ukrayina	0,2	5,3	0,2	1,6	21	10
Latviya	1,6	4,9	1,5	1,4	10	11
Litva	0,9	4,1	0,9	1,2	12	12
Gruziya	0,2	3,6	0,2	1,1	22	13
Italiya	0,0	3,4	0,0	1,0	44	14
Hindiston	1,0	2,9	0,9	0,9	11	15
Tojikiston	0,3	2,2	0,3	0,6	18	16
Vengrya	0,6	2,1	0,6	0,6	15	17
Sloveniya	-	1,9	-	0,6	-	18
Fransiya	0,1	1,6	0,1	0,5	27	19
Kanada	-	1,6	-	0,5	-	20

2019 yilning yanvar-sentabr oylarida viloyatimizga 58 dan ortiq xorijiy davlatlardan tovar va xizmatlar importi amalga oshirilgan. Shulardan 5 ta eng yirik bo'lgan Xitoy Xalq Respublikasi, Qozog'iston, Rossiya Federatsiyasi, Turkiya va Germaniya hamkor davlatlaridan jami import hajmi 248,5 mln. AQSh dollariga teng. Bu esa umumiy import hajmining 73,5 %ini tashkil qiladi.

Tashqi iqtisodiy faoliyat va savdo statistikasi
bo'limi
Tel.:71-230-86-34